

**UCHWAŁA NR XIV/107/2015
RADY GMINY MALECHOWO**

z dnia 30 listopada 2015 r.

**w sprawie uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów
alkoholowych dla Gminy Malechowo na rok 2016**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515) oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 ze zm.) Rada Gminy Malechowo uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla Gminy Malechowo na rok 2016 w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy i Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malechowie

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Gminy

Jolanta Kieres

Załącznik do Uchwały Nr XIV/107/2015
Rady Gminy Malechowo
z dnia 30 listopada 2015 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH NA ROK 2016**

SPIS TREŚCI

- 1. Wprowadzenie.**
- 2. Podstawowe problemy alkoholowe.**
- 3. Cele programu.**
- 4. Współdziałanie instytucji i służb społecznych w rozwiązywaniu problemów alkoholowych na terenie Gminy Malechowo, realizatorzy zadań.**
- 5. Zasady finansowania Gminnego programu.**
- 6. Zadania i zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Malechowo.**
- 7. Zadania oraz metody realizacji Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 2016.**

1. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy i jest realizowane w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zwanego dalej gminnym programem.

Tworzenie, promowanie i realizacja gminnego programu będzie służyć realizacji celu strategicznego „Profilaktyka i ograniczenie skali problemów związanych z uzależnieniami i patologiami społecznymi”, który osiągnięty będzie poprzez:

- podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia zjawisk patologii społecznej, uzależnień i przestępczości wśród mieszkańców gminy,
- integrowanie systemu gminnych służb wspierających rodziny i osoby zagrożone wykluczeniem społecznym oraz dotknięte problemami uzależnień i patologii społecznych,
- podnoszenie kwalifikacji osób działających na rzecz rozwiązywania problemów społecznych,
- rozwijanie bazy danych, służącej diagnozie problemów uzależnień i patologii społecznych na terenie gminy oraz zasobów systemu wsparcia rodzin i osób nimi dotkniętych,
- integrację środowisk trzeźwościowych i promowanie życia w trzeźwości,

2. PODSTAWOWE PROBLEMY ALKOHOLOWE

Istnieją istotne powiązania między używaniem i nadużywaniem alkoholu a ubóstwem, zjawiskami patologii społecznych, marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Powiązania te są złożone i różnią się stopniem wpływu alkoholu na rozmiary szkodliwych zjawisk zarówno na poziomie osób i rodzin dotkniętych tym problemem, jak i na poziomie całych społeczności lokalnych.

Zidentyfikowano następujące zjawiska związane z problemami uzależnień i patologii społecznych:

- zwiększająca się liczba interwencji dokonywanych przez policję, pomoc społeczną i inne służby w sytuacjach przemocy domowej i kryzysu osobistego,
- ubóstwo i zagrożenie marginalizacją społeczną sprzyjające wykluczeniu społecznemu m.in. osób uzależnionych, dotkniętych problemami przemocy i kryzysu osobistego,
- niewystarczający system wsparcia w stosunku do narastających problemów społecznych,
- niska świadomość społeczna w zakresie możliwości rozwiązywania problemów społecznych oraz stereotypowe postrzeganie tych problemów w szczególności problemów przemocy i alkoholizmu.

Szkody występujące w związku z nadużywaniem napojów alkoholowych widoczne są w różnych obszarach życia, nie można ich uniknąć, można jednak zmniejszyć ich

rozmiary. Określając zadania i metody zmniejszenia szkód w Gminnym programie należy założyć, iż szkody nie wiążą się jedynie z tym, co potocznie nazywa się pijaństwem (wyniszczaniem organizmu, degeneracją rodziny, konfliktami z prawem), ale dotyczą także takich zjawisk, jak:

- zagrożenia w ruchu drogowym spowodowane przez nietrzeźwych pieszych i kierowców,
- zagrożenia bezpieczeństwa publicznego spowodowanego przez nietrzeźwych,
- nietrzeźwej przemocy domowej,
- ubóstwa materialnego rodzin alkoholowych z problemem alkoholowym,
- negatywnych wzorców rozwiązywania problemów życiowych przekazywanych dzieciom w rodzinach alkoholowych,
- szkodliwych zwyczajów pijanego świętowania oraz spędzania wolnego czasu z alkoholem, przekazywanych młodzieży,
- wad rozwojowych dzieci, których matki spożywały alkohol będąc w ciąży.

Do najważniejszych problemów alkoholowych ostatnich lat w Polsce, ujawniających się również na poziomie środowiska lokalnego Gminy Malechowo należą: samozniszczenie osób uzależnionych od alkoholu, uszkodzenia zdrowia u dorosłych osób nadmiernie pijących,

uszkodzenia rozwoju psychofizycznego pijącej młodzieży, szkody występujące u członków rodzin z problemem alkoholowym, alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy i bezrobotnych, naruszenie prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe,

3. CELE PROGRAMU

Celem priorytetowym programu jest profilaktyka i ograniczenie skali występujących na terenie gminy Malechowo uzależnień oraz ich negatywnych następstw w szczególności w odniesieniu do dzieci i młodzieży oraz przemocy w rodzinie.

4. WSPÓŁDZIAŁANIE INSTYTUCJI SŁUŻB SPOŁECZNYCH W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY MALECHOWO, REALIZATORZY ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU.

Istotą właściwej realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest współpraca wielu podmiotów według zasady, iż każde zadanie powinno być realizowane przez ten podmiot, który w danym obszarze jest najbardziej kompetentny. Do realizacji programu zaproszono przedstawicieli policji, pomocy społecznej, edukacji i innych służb społecznych. Żaden podmiot samodzielnie nie jest bowiem w stanie rozwiązać problemów alkoholowych w gminie.

Do realizatorów planowanych zadań w gminnym programie na rok 2016 należą:

- a) Urząd Gminy w Malechowie,
- b) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- c) placówki służby zdrowia,
- e) placówki oświatowe (szkoły, przedszkola),

- f) placówki wsparcia dziennego
- g) policja,
- h) osoby prywatne oraz firmy, inne instytucje, podmioty i służby społeczne.

5. ZASADY FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU.

Realizacja gminnego programu prowadzona będzie w oparciu o środki własne gminy Malechowo uzyskane z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286) oraz środki pozyskane z programów Unii Europejskiej i innych projektów. Plan wydatków gminnego programu na rok 2016 zostanie określony w uchwale budżetowej na 2016 r.

6. ZADANIA I ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- a) podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu przez osoby uzależnione od alkoholu;
- b) inicjowanie w środowisku lokalnym działań służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych i związanych z przemocą;
- c) prowadzenie lokalnej profilaktyki wobec problemów alkoholowych poprzez aktywny udział w tworzeniu i opiniowaniu aktów prawnych dotyczących tego zagadnienia;
- d) popularyzacja nowoczesnej wiedzy zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- e) opiniowanie wniosków o zezwolenie na sprzedaż alkoholu pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z zasadami wynikającymi z uchwały Rady Gminy w Malechowie;
- f) kontrola i monitorowanie podmiotów prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych;
- g) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu.

Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) Ustala się wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego od 1 stycznia roku kalendarzowego, w którym wynagrodzenie jest naliczane.
- 2) Podstawę do wypłacania wynagrodzenia stanowi podpis złożony na listach obecności z posiedzeń komisji.

7. ZADANIA ORAZ METODY REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2016.

Lp.	Zadanie	Metody realizacji
1.	<p>Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin</p>	<p>A) zakup świadczeń zdrowotnych i współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych, dofinansowanie indywidualnych programów podtrzymujących po podstawowym programie terapii, w tym finansowanie uczestnictwa w treningach umiejętności służących dalszemu zdrowieniu,</p> <p>B) Zapewnienie działalności punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.</p> <p>W ramach punktu działają::</p> <p>a) konsultant ds. uzależnień dla którego określono następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informowanie o chorobie alkoholowej i możliwościach leczenia uzależnienia; - motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego, - udzielanie wsparcia po zakończeniu leczenia; - współpraca z placówkami leczenia odwykowego i placówkami podstawowej opieki zdrowotnej; - monitorowanie uczestnictwa w programach terapii uzależnienia i współuzależnienia osób korzystających z dofinansowania udziału ze środków przeznaczonych na realizację gminnego programu, <p>b) radca prawny dla którego określono następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzielanie porad prawnych, - sporządzanie pism sądowych, <p>C) prowadzenie i finansowanie grup wsparcia,</p> <p>D) organizowanie i prowadzenie „zespołu motywującego” Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, rozpatrywanie wniosków z policji, prokuratury, ośrodka pomocy społecznej, wniosków indywidualnych o zobowiązanie do leczenia odwykowego, kierowanie spraw do badania przez biegłych oraz do sądu.</p> <p>E) wspomaganie realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej i kompensacyjnej w placówkach wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.</p> <p>F) prowadzenie działań interwencyjnych w stosunku do osób nadużywających alkoholu w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p>
2.	<p>udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie</p>	<p>A) zakup świadczeń zdrowotnych i współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych, dofinansowanie indywidualnych programów podtrzymujących po podstawowym programie terapii, w tym finansowanie uczestnictwa w treningach umiejętności służących dalszemu zdrowieniu,</p> <p>B) Zapewnienie działalności punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.</p> <p>W ramach punktu działają::</p> <p>a) konsultant ds. uzależnień dla którego określono następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informowanie o chorobie alkoholowej i możliwościach leczenia uzależnienia; - motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego, - udzielanie wsparcia po zakończeniu leczenia; - współpraca z placówkami leczenia odwykowego i placówkami podstawowej opieki zdrowotnej; - monitorowanie uczestnictwa w programach terapii uzależnienia i współuzależnienia osób korzystających z dofinansowania udziału ze środków przeznaczonych na realizację gminnego programu, <p>b) radca prawny dla którego określono następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzielanie porad prawnych, - sporządzanie pism sądowych, <p>C) prowadzenie i finansowanie grup wsparcia,</p> <p>D) organizowanie i prowadzenie „zespołu motywującego” Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, rozpatrywanie wniosków z policji, prokuratury, ośrodka pomocy społecznej, wniosków indywidualnych o zobowiązanie do leczenia odwykowego, kierowanie spraw do badania przez biegłych oraz do sądu.</p> <p>E) wspomaganie realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej i kompensacyjnej w placówkach wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.</p> <p>F) prowadzenie działań interwencyjnych w stosunku do osób nadużywających alkoholu w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p>
3.	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie</p>	<p>A) współfinansowanie działalności jedenastu placówek wsparcia dziennego. W ramach funkcjonowania placówek realizowane będą działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie prawidłowo funkcjonującej grupy poprzez wzajemne

rozwiązywania problemów alkoholowych w szkołach i placówkach wsparcia dziennego

poznawanie się, budowanie poczucia bezpieczeństwa, ustalanie reguł grupowych i indywidualnych, rozwijanie empatii i zrozumienia, integrację i ciągły rozwój grupy,

- kształtowanie własnych postaw poprzez zmianę schematów zachowania (zajęcia warsztatowe), poprzez zwiększanie poczucia własnej wartości, rozwijanie osobowości, kształtowanie prawidłowych stosunków interpersonalnych, likwidowanie barier w procesie komunikacji,

- rozwijanie indywidualnych zdolności dzieci, rozwój ich zainteresowań poprzez kształtowanie nawyków twórczego i efektywnego spędzania czasu wolnego, organizowanie wycieczek, spotkań świątecznych, uczestnictwo w ważnych wydarzeniach w życiu społeczno-kulturalnym, a także organizowanie zajęć rozwijających zdolności dzieci,

- pedagogizacja rodziców poprzez włączanie ich do procesu wychowawczego,

- stały kontakt z instytucjami wspomagającymi (szkoła, sąd, policja, GOPS, organizacje pozarządowe).

B) Popularyzowanie informacji o szkodliwości nadmiernego spożywania alkoholu, konsekwencjach przemocy domowej i rówieśniczej, a także o możliwości uzyskania wsparcia dla osób potrzebujących pomocy w tym zakresie i osób wykluczonych społecznie.

- informowanie o adresach instytucji i organizacji, w których osoby uzależnione i ich rodziny, a także ofiary i sprawcy przemocy mogą uzyskać pomoc psychologiczną i prawną,

- zakup materiałów promocyjnych, edukacyjnych z przeznaczeniem dla środowisk lokalnych,

- udział w ogólnopolskich kampaniach, których celem jest przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy oraz promującym postawy abstynenckie,

- przeprowadzanie i finansowanie programów profilaktycznych, edukacyjnych, socjoterapeutycznych, zajęć warsztatowych dla dzieci i młodzieży,

- inicjowanie, wspieranie akcji mających na celu organizację wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży poza środowiskiem rodzinnym;

- współorganizowanie ze środowiskami lokalnymi imprez kulturalnych, sportowych, okolicznościowych w których udział biorą dzieci ze środowisk dysfunkcyjnych.

C) Wspomaganie finansowe i merytoryczne działalności instytucji, organizacji kościelnych i organizacji pozarządowych na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych, przemocy poprzez organizowanie imprez kulturalnych, sportowych, okolicznościowych, w których udział biorą rodziny z wyżej wymienionymi problemami.

D) zakup programów pomocy psychologicznej i psychoterapii.

E) organizacja i udział w szkoleniach, konferencjach, zajęciach

		<p>warsztatowych z przeznaczeniem dla grup zawodowych: policja, straż gminna, kuratorzy sądowi, pracownicy oświaty, pracownicy placówek wsparcia dziennego, pracownicy GOPS, członkowie komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe itp.</p> <p>F) Działalność konsultacyjna „Niebieskiej linii” oraz „Pomarańczowej linii” w ramach funkcjonowania komisji profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.</p>
4.	podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy	<p>A) opiniowanie ustalania limitów punktów sprzedaży.</p> <p>B) kontrola podmiotów handlujących napojami alkoholowymi pod kątem przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.</p>

8. EWALUACJA REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Koordynację gminnego programu powierza się przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Monitoring realizacji gminnego programu prowadzony będzie na podstawie:

- a) Wymiany informacji pomiędzy instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami współpracującymi w realizujących politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy.
- b) Analizy danych na temat problemu alkoholowego w gminie.

Sprawozdanie z realizacji gminnego programu przygotuje przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Malechowie i przedłoży je Wójtowi Gminy Malechowo do końca II kwartału 2017 r. Wójt po zatwierdzeniu sprawozdania przedstawi je Radzie Gminy Malechowo.